

Зямлі надзейная апора

Спецвыпуск да Дня работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці

НА ВАРЦЕ ХАРЧОВАЙ БЯСПЕКИ

Яны ведаюць, колькі на самой справе каштуе хлеб, адказваюць за нашу харчовую бяспеку і за тое, каб на стале ў беларусы заўсёды была свежая і высакаякасная прадукцыя. Роботнікі сельскай гаспадаркі адзначаць сваё прафесійнае свята 19 лістапада. Міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід ЗЯЦЬ нагадаў, што сельскагаспадарчая вытворчасць у нашай краіне з'яўляецца адным з найважнейшых прыярытэтаў дзяржаўнай палітыкі. На яго думку гэта сфера эканомікі ў значнай меры забяспечвае сацыяльную і палітычную стабільнасць у грамадстве. Пра тое, якія вынікі і перспектывы ў галіны, Леанід Зяцэ расказаў карэспандэнту «Звязды».

— **Вынікі жніва сёлета былі даволі высокія. Нягледзячы на ўмовы надвор'я, аграрый эфектыўна працавалі на палях. Як вы ацэньваеце становішча сельскай гаспадаркі ў гэтым годзе?**

— Варта адразу адзначыць, што паводле статыстыкі па вытворчасці абсалютнай большасці відаў сельскагаспадарчай прадукцыі на душу насельніцтва наша краіна ўжо шмат гадоў запяр істотна пераўзыходзіць гэтыя ж паказчыкі іншых краін СНД. Аналагічная сітуацыя і па спажыванні на душу насельніцтва асноўных відаў харчавання. А гэта найлепшыя індэкаторы таго, што сфера развіваецца. Сёлета забяспечана станочная дынаміка развіцця АПК на выніках працы за студзень — верасень. Тэмپ росту валавой прадукцыі ў сельскагаспадарчых арганізацыях склаў 102,3%, у тым ліку ў раслінаводстве — 101,5%, жывёлагадоўлі — 102,9%.

— **Ці зменшылася сёлета колькасць стратных сельскагаспадарчых арганізацый?**

— Безумоўна. Іх колькасць скарацілася ў 1,7 раза. Сума страты такіх арганізацый скарацілася ў 1,5 раза. Пры гэтым хачу падкрэсліць, што павелічэнне вытворчасці

праводзіцца работа па тэхнічна-тэхналагічным забеспячэнні цэхаў, мадэрнізацыі халадзільнай гаспадаркі, стварэнні сучасных упакованых ліній, сертыфікацыі, укараненні сістэмы менеджменту бяспекі харчовых прадуктаў ISO 22000, сістэмы кіравання якасцю прадукцыі ў адпаведнасці з патрабаваннямі міжнароднага стандарту ISO 9001, НАССР. Важным напрамкам з'яўляецца тэхнічнае перааснашчэнне і мадэрнізацыя арганізацый малочнай прамысловасці, сырабробных цэхаў, сушальных устаноў.

У мясной прамысловасці паліпшаем існуючыя магутнасці масакамбінатаў, кампрэсарных цэхаў і халадзільнікаў, будзем ачышчаць забудаваны, мадэрнізуем кальцён, перааснашчаем каўбасны і паўфабрыкатныя цэхі, павялічваем аб'ёмы выпуску мяса і гатовай мясной прадукцыі.

(Заканчэнне на 7-й стар.)

ЛЮДЗІ — НАШ ЗАЛАТЫ ФОНД

Філіял «Праўда-Агра» адкрытага акцыянернага таварыства «Агракамбінат «Дзяржынскі» займаецца вырошчваннем збожжавых культур: пшаніцы, траціцка, яравога і азімага ячменя, а таксама рапсу і кукурузы. Сёлета хлебарабы гаспадаркі сабралі 91,2 цэнтнера збожжавых на круг і сталі першымі ў раёне і другімі ў Мінскай вобласці.

Вырошчванне сельскагаспадарчых культур — справа не з лёгкіх. Для таго каб атрымаць добры ўраджай, неабходна шмат сіл і намаганняў, строга выкананне ўсе тэхналагічныя працэсы, аптымальныя тэрміны пасяўной і ўборкі, своєчасова ўнесці арганічны і мінеральныя ўгнаенні. І тут шмат залежыць ад прафесіяналізму **начальніка цэха раслінаводства Паўла ЖУРАУСКАГА**. Спецыяліст шмат увагі ўдзяляе навукова абгрунтаваным падыходам у земляробстве, разам з інстытутам аховы раслін Нацыянальнай акадэміі навук распрацаваны спецыяльныя метады апрацоўкі культур, што дазваляе атрымліваць ураджайнасць большую, чым у раёне.

У асноўным збожжа філіял пастаўляе на галоўнае падпрпрыемства — агракамбінат «Дзяржынскі».

Але і для сваіх патрэб яго хапае: у гаспадарцы ўтрымліваецца больш як 1600 гадоў дойнага статка. Нягледзячы на тое, што «нябесная канцэлярыя» і сёлета пастаянна падкідала сюрпрызы і нечаканасці, харчавання для грамадскага статка заапазішана дастаткова. Асабліва цяжка ішлі справы з кукурузай. З-за неспрыяльных умоў надвор'я — холад, сырая зямля — выйшлі ў поле на два тыдні позней. А калі надыйшоў час уборкі — пайшлі неспушныя дажджы.

— У нас сёлета кукуруза займае 1200 гектараў, ураджайнасць яе больш як 130 цэнтнераў з гектара. З улікам не вельмі удалага года вынік надарэнны, — кажа Павел Уладзіміравіч. — Кукурузу на сілас, а гэта 700 гектараў, убіралі кормаўборачнымі камбайнамі «Ньюхаланд», збожжа нарыхтоўвалі камбайнам «Лексіён-560». На ўборцы былі задзейнічаны самыя працалюбівыя, адказныя, правяраныя гадамі механізатары. Гэта, можна сказаць, наш казачы, наш гонар.

Тры браты Наркевічы — Аляксандр, Уладзімір і Віктар. Аслужылі ў войску і вярнуліся на малую Радзіму. Яны ведаюць і любяць сваю работу. Сярод найлепшых хлебарабоў — Ігар Шаціла і яго сын Іван. Іван Шаціла па адукацыі інжынер-механік, валодае ўсімі відамі тэхнікі, пераможца абласнога конкурсу сярод маладых артыстаў. Яго жонка Вольга працуе ў гаспадарцы аграхімікам.

У старэйшага пакалення механізатараў ёсць дастойная змена. У прыватнасці, Віталь Куніцкі заняў першае месца ў Мінскай вобласці сярод маладзёжных экіпажаў камбайнаў на жніве. Ён стаў адным з першых «тысячнікаў» у Дзяржынскім раёне. У 2014 годзе Віталь быў другім сярод маладых камбайнераў у краіне і стаў удзельнікам рэспубліканскага свята работнікаў сяла, неаднаразова прызёр абласных «Дажынак».

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

УНП 601063830.

ДЗЯРЖЫНСКІ РАЁН

■ Кадры

КІРАВАЦЬ — ЗНАЧЫЦЬ ПРАДБАЧЫЦЬ

Дзяржынскі раён заўсёды славіўся сваімі спецыялістамі і лічыўся кузняй **кадраў** не толькі для Мінскай вобласці. Тут пачынаў працоўную дзейнасць Сямён Шапіра, які прайшоў усе прыступкі службовай лесвіцы: галоўны эканаміст саўгаса «Камсамолец», кіраўнік сельгаспрадпрыемства «Маяк», агракамбіната «Дзяржынскі», міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі, старшыня Гродзенскага, а затым Мінскага аблвыканкамаў. Леанід Зяцэ, цяперашні міністр Мінсельгасхарча, да гэтага таксама ўзначальваў агракамбінат «Дзяржынскі». Раён удзяляў сур'ёзную ўвагу падрыхтоўцы **кадраў** і ў мінулыя гады. У прыватнасці, Уладзімір Гаркун працаваў першым намеснікам старшыні райвыканкама па сельскай гаспадарцы, першым сакратаром гаркама КПБ, намеснікам прэм'ер-міністра Беларусі. Анатоль Жук у свой час — першы сакратар Дзяржынскага райкама (гаркама) КПБ, у 1989—1996 гадах намеснік старшыні Мінаблвыканкама. Пра работу з кадрамі на сучасным этапе, прабававанні да кіраўнікоў сельгаспрадпрыемстваў, крытэрыі іх падбору — размова са старшынёй Дзяржынскага райвыканкама Мікалаем АРЦЮШКЕВІЧАМ.

— **Мікалаі Іванавіч, у раёне фактычна стабільны калектыв кіраўнікоў сельгасарганізацый. Што гэта за людзі, якімі якасці валодаюць?**

— У нас некаторыя кіраўнікі працуюць больш як 15 гадоў. Гэта Рыгор Мікалаевіч, Уладзімір Ляўша, Іван Гаргун. Ёсць і маладзейшыя, якія прайшлі ўсе прыступкі прафесійнага развіцця. Гэта дырэктары філіялаў агракамбіната «Дзяржынскі» Пётр Ярыжанец, Уладзімір Кунц, Віталь Хацко. Яны дабіваюцца поспехаў у раслінаводстве, жывёлагадоўлі. Найлепшыя вынікі ў краіне па гадоўлі тлушкі і вытворчасці прадукцыі паказвае і сам агракамбінат. Генеральны дырэктар Уладзімір Лук'янаў працуе на перспектыву.

Пяты год ўзначальвае сельгаспрадпрыемства «Крутагор'е-Петкавічы» Юрый Клімаш. З яго прыходам гаспадарка стала інтэнсіўна развівацца: павялічваюцца аб'ёмы вытворчасці прадукцыі раслінаводства і жывёлагадоўлі, наладжана перапрацоўка мяса, створана сетка фірменнага гандлю. На чале Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Путчына» — Дзмітрый Зуеў, які за адносна кароткі час паспеў шмат зрабіць для гаспадаркі.

— **Наколькі ведаю, Дзмітрый Зуеў да новай пасады працаваў галоўным аграном у суседнім «Пяцігор'і». Значыць, свой, дамарослы, правяраны, надзейны...**

— У нас практычна ўсе дамарослыя кадры або людзі, якія прыхалі ў раён па размеркаванні, іншых прычынах ды і засталіся тут, прайшлі ўсе прыступкі кар'ернай лесвіцы. Наогул, у нас выпадковых людзей

Фота Тэтыя ЗЯЦЬКАВІЧ

інтэнсіўна і рацыянальна выкарыстоўваць матэрыяльныя рэсурсы. І, натуральна, ядучца разлікі па старых дагах, своєчасова выплачваецца зарплата. У «Путчыне» заканчваецца будаўніцтва жывёлагадоўчага комплексу па новых тэхналогіях, што вельмі важна, паколькі адходы вытворчасці не будуць трапляць у вадаём. Кіраўнік вядзе рэканструкцыю памяшкання для дойнага статка, да канца года плануе закончыць рамонт цялятніка. У планах на наступны год — пабудаванне малочнаварнага комплексу. Упэўнены, гаспадарка будзе жыць і развівацца.

— **Якім, на вашу думку, павінен быць кіраўнік?**

— Перш за ўсё, тэхналагічна адукаваным, падрыхтаваным, гатовым прымаць імгненнае рашэнне, браць на сябе адказнасць, дакладна разумець, што і як яму трэба рабіць, даваць правільныя ўказанні і распрадажэнні падначаленым. Цяно таксама дабросумленнасць у рабоце. Але гэтага мала, каб чалавеку адбыцца як кіраўніку. Вельмі важна ўмець працаваць з людзьмі, наладжваць кантакт з калектывам, павесці яго за сабой. Гэтакі не навучыш. Бывае і так: быццш, што чалавек адукаваны, прафесіянал у сваёй справе, мае вучоныя ступені, а кіраваць калектывам у яго не атрымліваецца.

— **Мікалаі Іванавіч, пры падборы кадрoў якой узроставай катэгорыі аддаеце перавагу? Існуе меркаванне, што чалавек стаў бы пажыллы — кансерватыўны, працуе па-старому, не можа асвоіць сучасныя тэхналогіі, не здольны перавучацца.**

БОЛЬШ РАБІЦЬ, ЧЫМ ГАВАРЫЦЬ

Такая жыццёвая пазіцыя Сяргея Савіцкага

Сёлетняе жніво было няпростое для хлебарабоў Дзяржынскага раёна — дажджы, непагадзё. Але яны годна вытрымалі экзамен, супрацьпаставіўшы капрызам надвор'я прафесіяналізм, вопыт, умненне і занялі першае месца ў абласным спаборніцтве з улікам бала-гектара зямлі і валавога збору збожжа. Сабралі яго больш як 106 тыс. тон без кукурузы. Чакаецца, што гэтая культура дасць яшчэ 20—25 тыс. тон.

— У выніку мы выйдзем на 130 тыс. тон. Многа ці мала — паняцце адноснае. Будзем меркаваць, што мала, таму што агракамбінат «Дзяржынскі» забяспечвае птушкабрыгу збожжам нават з улікам філіялаў толькі на 30%, астатняе закупляецца, — кажа **першы намеснік старшыні райвыканкама Сяргей САВІЦКІ**. — Адкрытае акцыянернае таварыства «Крутагор'е-Петкавічы» таксама мае патрэбу ў закупцы 7—8 тыс. тон менавіта таму, што там знаходзіцца свінакомплекс. З гэтага года пачалі ставіць жывёлу на свінакомплекс філіяла «ММК-Агра». Гаспадарка атрымала валавы збор зерня большы за мінулагодні, але яго недастаткова, каб забяспечыць неабходныя аб'ёмы, па падліках патрэбна яшчэ 7 тыс. тон.

дацягнуў да 3 тыс. тон. Хлопец заняў першае месца сярод маладзёжных экіпажаў вобласці, ён удзельнік абласных «Дажынак». — Вядома, камбайнавы парк нас не зусім задавальняе: 27 адзінак — старыя «Доны» 2006—2007 гадоў выпуску. Сёлета набыло новыя машыны ў лізінг толькі ААТ «Крутагор'е-Петкавічы», — канстатуе суразмоўнік. — **І на якія культуры робіце стаўку перш за ўсё? — пацікавілася ў Сяргея Савіцкага.** — Калі ўзяць увесь збожжавы клін, то сёлета ў нас амаль 19 тыс. гектараў, у тым ліку каля 70% азімыя. З імі лёгчэй працаваць і аддача большая, — адказвае спецыяліст. — Восенню можна прафесіянальна апрацоўку гербіцыдамі,

не паспееш — вясной напавіш. Плюс да гэтага добрая запраўка азотнымі ўгнаеннямі памянжае вынік. Хоць, зрэшты, філіялы агракамбіната атрымліваюць і па 100 цэнтнераў яравых на круг. У планах — павялічыць плошчу пасеваў да 20 тыс. гектараў, атрымаць ураджайнасць 60,5 цэнтнера на круг і намалаціць 120 тыс. тон збожжа. Такая стратэгія гэтага года.

(Заканчэнне на 7-й стар.)

Філіял «Фалько-Агра» ААТ «Агракамбінат «Дзяржынскі» вшчыне з прафесійнымі святам — **Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці!** Усім, хто працаваў і працуе ў нашай гаспадарцы, а таксама тым, хто мае непасрэднае дачыненне да гэтага дня, зычым шчасця, моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту, высокіх паказчыкаў і новых дасягненняў у рабоце!

УНП 601064189.

Меншыя выдаткі, вышэйшая якасць

Як робяць кармы і дабаўкі для курачак, трусаў і нават кошкак

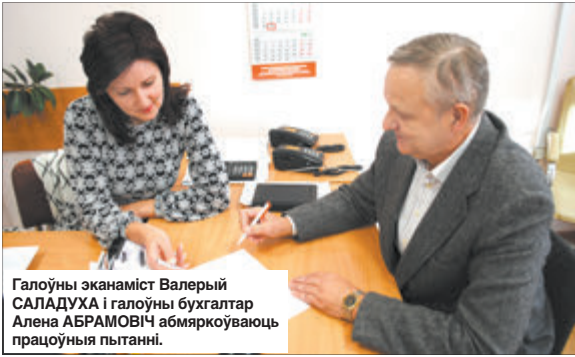
Гэта адзінае з нямногіх дзяржаўных прадпрыемстваў у Беларусі, якое выбірае прэмксы — сумесі біялагічна актыўных рэчываў для ўзбагачэння камбікармоў, пра яго ж галандская кампанія зняла дакументальны фільм, а кіруе ім чалавек, які рана, у 24 гады, узначалі сельскагаспадарчае прадпрыемства і мае вялікі вопыт кіруючай работы ў аграрна-прамысловым комплексе рэспублікі. Усе гэтыя факты пра Негарэльскі камбінат хлебпрадуктаў, філіял ААТ «Агракамбінат «Дзяржынскі».

Мадэрнізацыя і знак бясконцасці

Гісторыя прадпрыемства пачалася ў 2002 годзе і адразу ж з цяжкасцяў. Даўгі, праблемнае абсталяванне, дарагая на выхадзе прадукцыя і, як вынік, адсутнасць капіталаў. Другім «нараджэннем» камбіната прынята лічыць 2007 год, калі ён увайшоў у склад ААТ «Агракамбінат «Дзяржынскі», а пасадку дырэктара заняў Аляксандр ЗЯНЕВІЧ. З таго моманту на прадпрыемстве пачалася глабальная пераўтварэнне, якія працягваюцца да гэтага часу, бо, на думку кіраўніка, мадэрнізацыя — гэта працэс, які нельга спыняць.

— Ёсць два асноўныя паказчыкі, над якімі трэба пастаянна працаваць: зніжэнне выдаткаў на вытворчасць і паліпшэнне якасці прадукцыі. Толькі за апошнія два гады мы скарацілі ўнутраныя затраты на выбратоны прадукцыі больш чым на 30%, пры гэтым яе якасць ні кроплі не пацярпела. Адзін са спосабаў сумясціць дзве гэтыя задачы — тэхнічнае пераабсталяванне. У нас цяпер цалкам аўтаматызаванае абсталяванне галандскай фірмы Van Aarsen, у рабоце якая чалавечы фактар іграе мінімальную ролю, так што высокую якасць можна назваць гарантанай, — адзначае дырэктар камбіната.

Дарчы, галандская фірма засталася задаволеная вынікамі супрацоўніцтва не менш за беларускіх партнёраў. З усіх прадпрыемстваў у розных краінах, дзе ўстаноўлена абсталяванне, менавіта Негарэльскі камбінат хлебпрадуктаў быў прызнаны ўзорным. Пра яго нават знялі фільм, які расказвае пра тое, як пасляхова абсталяванне можна ўжываць на практыцы. Акрамя таго, менавіта сюды прывозяць патэнцыйных пакупнікоў, у тым ліку з Расіі ў Украіну, каб прадэманстраваць гэта ўжываю. Для камбіната таксама ёсць свае плюсы — любяя пы-

Галоўны эканаміст Валерый САЛАДУХА і галоўны бухгалтар Алена АБРАМОВІЧ абмяркоўваюць працоўныя пытанні.

танні з абсталяваннем Van Aarsen стараецца ўпадзіць максімальна хутка. Камбікармы, вырабленыя на прадпрыемстве, ідуць у першую чаргу для кармлення птушкі на агракамбінате «Дзяржынскі», а таксама гаспадаркам найбліжэйшых раёнаў, а вось высокатэхналагічныя прэмксы пастаўляюцца па ўсёй краіне. Каб мець такую магчымасць, трэба ўдзельнічаць у тендарах, дзе ўлічваюцца суднасныя кошт'якасць.

— Калі б мы не знізілі затраты, не выйгралі бы ні аднаго конкурсу. Аб'ёмы вытворчасці можна нарошчваць і нарошчваць, але навошта гэта рабіць, калі вашу прадукцыю ніхто не будзе браць? Мы ж на склад не працуем, амаль усе па заяўках. Пры гэтым за апошнія тры

гады мы павялічылі аб'ёмы вытворчасці ў паўтара раза. А чысты прыбытак на 2016 год склаў амаль 4 млн рублёў, — расказвае Аляксандр Зяневіч.

«На заробках не эканомім ніколі»

Здаецца, пра работу прадпрыемства яго кіраўнік гатовы гаварыць бясконца, а вось пра сябе зусім не любіць. Хоць расказаць ёсць пра што. 9 кастрычніка выйшаў Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб узнагароджанні Аляксандра Зяневіча медалём «За працоўныя заслугі». Акрамя гэтага, у яго ўжо ёсць ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга і медаль «За працоўную доблесць». Тым не менш папняховасць прадпрыемства ён лічыць у роўнай ступені заслугай кожнага з работнікаў камбіната, і, у першую чаргу, спецыялістаў. Дарэчы, за апошнія некалькі гадоў колькасць працуючых павялічылася на трэціну з 350 да 220 чалавек, а вось на эфектыўнасці прадпрыемства гэта адбілася толькі з лепшага боку.

— Мы нікога не скарацілі. Можна сказаць, што колькасць работнікаў павялічылася натуральным шляхам, — на

змену тым, хто звольніўся, не бралі новых. Да таго ж пасля рэканструкцыі сапраўды патрэбныя меншыя працоўныя рэсурсы: замест дзевяці-дзесяці чалавек на змену дастаткова чатырох-пяці.

Раней за кожным вадзіцелем ваз замачаваны адзін аўтамабіль, цяпер гэта і легкавая і грузавая машына, якую актыўна выкарыстоўваем не кожны дзень, а толькі па патрэбе. Напрыклад, у час загрузкі зерня. Дарэчы, на гэты напружаны перыяд дадатковых работнікаў ужо не бярём. Як аказалася, з усімі работамі цалкам можам справіцца сваімі сіламі, патрэбна толькі іх правільная расстаноўка. Дарэчы, сярод заробак у нас 860 рублёў. І гэта той артыкул выдаткаў, на якім мы не эканомім ніколі, — расказвала **галоўны бухгалтар прадпрыемства Алена АБРАМОВІЧ**.

На чым жа эканоміць? Затраты на электраэнергію, гаруча-змазачныя матэрыялы, прыродны газ, запасныя часткі, канцьяльскія прыналежнасці і многае іншае аналізуецца па сканачным кожнага месяца, а потым абавязкова разглядаюцца варыянты, якіх іх можна павялічыць. Толькі кошт адной кілават-гадзіны за апошнія два гады скараціўся на 30%.

— Мы сталі прымяняць аўтаматызаваную сістэму камерыйнага ўліку электраэнергіі, у той час як раней плацілі за ўстаноўленую магутнасць — не

важна, быў уключаны рухавік ці не. Да таго ж кошт электраэнергіі ў розны час сутак мае сваю цану. З 8 да 11 — самую дарагую, таму мы па магчымасці проста не выкарыстоўваем абсталяванне ў гэты час. Усе энергзатратныя работы стараемся праводзіць ноччу, тым больш што прадпрыемства працуе наогул без перапынкаў, адпачывае хіба што ў Новы год. Дапамагае эканоміць і новае абсталяванне — яго работа заснаваная на прынцыпах энергаэфектыўнасці: напрыклад, транспарціровы і норы рухаюцца, толькі пакуль на іх ёсць прадукт. Як толькі ён сышоў, яны аўтаматычна спыняюцца, — растлумачыў **галоўны эканаміст Валерый САЛАДУХА**.

Большая частка прадукцыі вырабляецца па рэцэптурі заказчыкаў, так што ў кожнай гаспадарцы ў жывёл сваё мяно. Сярод спажываўцаў камбікармоў Негарэльскага камбіната хлебпрадуктаў

птушкі, буйная рагатая жывёла, свінні, козы, трусы. Спіс тых, хто «ласуецца» прэмксамі, яшчэ большы: тут і коні, і рыбы, і хатнія гадзаваны — каты і сабакі. Прычым для кожнага прымяняецца сваё асаблівае формула — у склад прэмксы можа ўваходзіць аж да 50 кампанентаў. Нядаўна на камбінате капітальна адрамантавалі склад для сыравіны і гатовай прадукцыі агульным аб'ёмам на 700 тон. Сёння ўся сыравіна захоўваецца на зручных стэлажах, а запасы гатовай прадукцыі не перавышаюць трохдзённых аб'ём выпуску.

Таксама ў планах на найбліжэйшы час — установаўка новага дадатковага абсталявання для перапрацоўкі рапсу, што дасць магчымасць павялічыць яго прадукцыйнасць да 10 тысяч тон у год. І ўсё гэта пад дэвізам: «Культура вытворчасці: меншыя выдаткі, вышэйшая якасць».

УНП 601064150 **Дар'я КАСКО.**